

Список використаних джерел

1. Клочков В. Суть та заходи боротьби з корупцією. Прокуратура Людина Держава. № 7. 2005. С. 88–94.
2. Клименко В. Посередництво як форма співучасті у вчиненні злочину (питання криміналізації). Підприємництво, господарство, право. № 10. 2005. С. 129–132.
3. Таций В. Я., Борисов В. И. Научное обеспечение путей противодействия коррупции в Украине. Громадська експертиза. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні. Київ : 2004. Вип. 4. С. 44–48.

Печора Каріна Володимирівна,
здобувач ступеня вищої освіти магістра
ННІЗДН Національної академії внутрішніх справ

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Стабільне та ефективне функціонування Національної поліції України є необхідною умовою захисту конституційного ладу, забезпечення правопорядку, поваги прав і свобод людини і громадянина. Успіх реалізації національних інтересів та стабільність соціального розвитку значною мірою залежать від ефективності діяльності Національної поліції України. Діяльність Національної поліції України спрямована на підтримку балансу між потребами внутрішньої дисципліни органу, від якої значною мірою залежить громадська безпека, з одного боку, та захистом основних прав людини, з іншого. Незважаючи на те, що проводиться антикорупційна реформа і проводиться відповідна робота в цій галузі, і вона все ще залишається відкритою для вдосконалення системи та механізму запобігання корупції в діяльності Національної поліції України, питання запровадження національного адміністративного законодавства у цій галузі відповідно до європейських стандартів вимоги та стандарти.

За словами С.С. Рогульського, корупцію можна визначити як незаконне прийняття майнових та немайнових послуг, переваг особами, уповноваженими на виконання державних функцій, або особами, порівняними до них за законом, використовуючи їх правовий статус та відповідні можливості, а також підкуп цих осіб шляхом незаконного надання їм фізичних та уповноважених представників юридичних осіб цих пільг, послуг та пільг з метою отримання від осіб, уповноважених виконувати державні функції, або порівняних до них осіб певних пільг [1, с. 10].

Цікава позиція, висловлена М.І. Мельник, який зазначає, що досить часто термін «боротьба з корупцією» не охоплює превентивних заходів антикорупційного характеру [2, с. 213].

Водночас вчений виділяє такі напрямки боротьби з корупцією, як:

- 1) запобігання корупції;
- 2) виявлення, розслідування, розгляд фактів корупційних діянь, забезпечення передбаченої законом відповідальності за корупційні правопорушення у всіх випадках їх вчинення;
- 3) вдосконалення антикорупційного законодавства;
- 4) відновлення законних прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, ліквідація наслідків корупції [2, с. 219].

Підсумовуючи вищезазначену позицію, ми вважаємо, що «профілактика» є складовою «протидії», оскільки, на наш погляд, ці заходи фактично є незалежними, мають різні цілі та суб'єкти реалізації, і тому категорія «протидія» трактується як дія, яка спрямована проти іншої дії і яка запобігає їй [3, с. 992].

Ми вважаємо, що «протидія» застосовується, як правило, коли потрібно зупинити щось, що вже відбувається, тощо. Слід зазначити, що «протидія» як самостійний компонент антикорупційної політики також є дискусійним. Це пов'язано з тим, що в цілому корупція проявляється у вчиненні злочину, або злочину, складові якого містяться в нормативних актах, а отже, охоплюються такою функцією держави, як – правоохоронні органи тощо.

Напрями (функції) держави щодо подолання корупції реалізуються шляхом формування та реалізації державної антикорупційної політики. Офіційне пояснення концепції державної політики можна знайти в рішенні Конституційного Суду України, де в мотивувальній частині зазначено, що «державна політика стосується стратегічної діяльності держави в економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній, правовій та інших сфери її внутрішнього життя. відносини з іншими державами для певної історичної перспективи» [4].

Запобігання корупції в діяльності Національної поліції є частиною національної антикорупційної політики, яка об'єднана національною ідеєю подолання цього негативного явища, включає стратегію зв'язків з громадськістю щодо усунення, нейтралізації або обмеження дій посадових осіб Національної поліції, корупція та цілеспрямований вплив за допомогою набору адміністративно-правових інструментів для досягнення цілей, що знаходяться у сфері реалізації завдань та функцій Національної поліції України.

До основних особливостей запобігання корупції в Національній поліції України належать:

- 1) результат громадського розслідування, необхідна умова для всіх оголошених реформ державних установ загалом та Національної поліції зокрема;
- 2) визначено правові інструменти, необхідні для досягнення цілей;
- 3) обов'язковий для всіх поліцейських;

4) суспільний інтерес – новий європейський правоохоронний орган, в основі якого лежать європейські цінності прав і свобод людини і громадянина;

5) чітко визначені цілі, завдання та напрями запобігання корупції у діяльності Національної поліції;

6) орієнтація на ефективне здійснення прав і свобод людини і громадянина, закріплених в Конституції України;

7) створення системи соціальних відносин, що значно зменшує ймовірність ситуацій, що спонукають до зловживання службовим становищем;

8) відкритість та доступність для громадськості та всіх осіб, зацікавлених у запобіганні корупції в органах Національної поліції цієї діяльності;

9) створення належних стимулів для законної поведінки та обмежень щодо зловживання службовим становищем посадовими особами Національної поліції тощо.

До завдань запобігання корупції у діяльності Національної поліції належать:

1) створення сприятливих умов для чесних та законних дій посадових осіб Національної поліції щодо своїх службових обов'язків та несприятливих умов для зловживання службовими повноваженнями;

2) створення рівного, належного та ефективного механізму набору в Національну поліцію;

3) запобігання корупції в Національній поліції як одна із складових національної ідеї подолання цього негативного явища;

4) гармонізація національного законодавства з нормами міжнародних договорів, учасником яких є Україна, щодо запобігання корупції загалом та Національної поліції зокрема;

5) здійснення комплексу інформаційних та культурних заходів для ознайомлення громадськості із заходами щодо запобігання корупції в Національній поліції;

6) мінімізація корупційних ризиків у діяльності Національної поліції.

Основними напрямками запобігання корупції в Національній поліції, які містять найбільшу кількість корупційних ризиків, є:

1) відбір та навчання в Національній поліції;

2) надання адміністративних послуг посадовими особами Національної поліції;

3) здійснення юрисдикційних та наглядових повноважень Національною поліцією.

Список використаних джерел

1. Рогульський С. С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні: автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. К., 2005. 19 с.

2. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії): моногр. К. : Юридична думка, 2004. 400 с.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ Перун, 2003. 1440 с.

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України» (справа про комунальні послуги) : рішення Конституційного суду України від 02.03.1999 № 2-рп/99. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-99>.

Писанець Сніжана Юрївна,

студент Вінницького відділення ННІЗДН
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри
економічної безпеки та фінансових
розслідувань Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент *Андрущенко І. Г.*

**БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В УКРАЇНІ:
ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ**

Подолання корупції в Україні перетворюється у надзвичайно складну проблему, але водночас і реальну (щодо можливості вирішення), якщо ми відмовляємося від її спрощених тлумачень як прояву «поганого» управління чи «неналежного виконання недосконалими особами досконалих правил». Таке спрощення вводить в оману можливості простих рішень – «достатньо покарати винних та замінити їх більш гідними людьми і проблема буде вирішена». Виникає прагнення робити ставку на методи репресій, а основним агентом протидії вважати правоохоронні органи. Усвідомленням хибності такого шляху стало прийняття Концепції боротьби з корупцією, в якій вперше було чітко визнано пріоритетність не «боротьби», а попередження цього соціального явища. Поява концепції породила надію на зміни, оскільки вона давала досить реалістичне бачення ситуації в Україні, враховувала міжнародний досвід та відповідні стандарти, визначаючи всі найбільш суттєві заходи, що могли бути здійснені у сфері усунення передумов корупції. Але реальних змін не відбулось, концепція залишилась політичним документом, ситуація погіршилась.

Основним результатом перспективних планів направлених на боротьбу з корупцією – є визначення принципово важливих напрямів, а в деяких вимірах і нових рис ситуації, яка склалася в Україні в останні